

„VODOVOD I KANALIZACIJA“ D.D. KONJIC

**P R A V I L N I K
O Z A Š T I T I O D P O Ž A R A**

Na osnovu odredaba člana 96. Stauta „Vodovod i kanalizacija“ d.d. Konjic, Nadzorni odbor na sjednici održanoj 05.02.2010. godine, donio je

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I – OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljem tekstu: Pravilnik) regulišu se mjere sprječavanja i otklanjanja opasnosti na postrojenjima i objektima koji su izloženi opasnostima od požara.

Član 2.

Polazeći od prava i obaveza u oblasti zaštite od požara u „Vodovod i kanalizacija“ d.d. Konjic, ovim Pravilnikom se utvrđuje posebno:

1. radna uputstva koja moraju sadržavati mjere zaštite od požara za sve organizacione jedinice u preduzeću gdje postoji opasnost od požara, uz bližu razradu obaveza svakog pojedinog zaposlenika u pogledu kontrole i sprovođenja propisa iz oblasti zaštite od požara,
2. djelokrug rada i odgovornosti Nadzornog odbora, direktora, rukovodnih zaposlenika, referenta zaduženog za provođenje mjera zaštite na radu, dežurnih zaposlenika na pumpnoj stanici i zaposlenika elektroodržavanja,
3. prava, dužnosti i odgovornosti zaposlenika iz oblasti zaštite od požara,
4. mjere zaštite od požara koje se trebaju sprovesti u preduzeću,
5. postupak i način upoznavanja zaposlenika, prilikom stupanja na rad ili raspoređivanja na drugo radno mjesto, sa opasnostima od požara vezanim za to radno mjesto, kao i način obučavanja zaposlenika u rukovanju sredstvima i opremom za gašenje požara
6. postrojenja i prostori u kojima se ne smije stvarati, koristiti ili prenositi otvorena vatra,
7. obaveze zaposlenika u slučaju izbijanja požara,
8. odgovornost zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara.

Član 3.

Mjere za zaštitu od požara, utvrđene ovim Pravilnikom, dužni su provoditi svi zaposlenici u radnom odnosu u preduzeću i druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze ili zadržavaju u proizvodima i drugim radnim prostorijama ili u njihovoj blizini i u krugu objekata preduzeća.

II – NADLEŽNOST NADZORNOG ODBORA IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU

Član 4.

Nadzorni odbor „Vodovod i kanalizacija“ d.d. Konjic u oblasti zaštite od požara:

- opštim aktom uređuje odnose u oblasti zaštite od požara,
- utvrđuje potrebna sredstva planovima koje donosi za ostvarivanje funkcije zaštite od požara i njenog unapređivanja,
- razmatra izvještaje o ostvarivanju ovih poslova, te preduzima druge mjere u skladu sa zakonom.

III – OBAVEZE ODGOVORNIH LICA ZA SPROVOĐENJE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

1. Direktor

Član 5.

Direktor „Vodovod i kanalizacija“ d.d. Konjic ima sljedeća prava i dužnosti u oblasti zaštite od požara:

1. organizuje i nadzire primjenu propisa iz oblasti zaštite od požara,
2. organizuje sprovođenje rješenja i naloga inspektora za zaštitu od požara i rješenja i naloga organa vlasti i institucija ovlaštenih za vršenje poslova iz oblasti zaštite od požara,
3. organizuje sprovođenje naloga Nadzornog odbora iz oblasti zaštite od požara,
4. donosi plan zaštite od požara,
5. donosi operativne planove zaštite od požara u okviru plana,
6. utvrđuje prioritetsnu listu sredstava zaštite od požara.

2. Referenti službi

Član 6.

Referenti službi, u oblasti zaštite od požara, dužni su da:

1. organizuje proces rada na način kojim se onemogućuje izbijanje požara, odnosno opasnosti od izbijanja požara,
2. staraju se o pravilnom odvijanju procesa rada s obzirom na požarnu bezbjednost u svim radnim cjelinama,
3. u slučaju nedostataka i neposredne opasnosti od požara i eksplozije, dužni su obustaviti rad i otkloniti opasnosti, a ako to nisu u stanju, obavjestiti zaposlenike zaštite od požara,
4. podnose zahtjeve za pokretanje disciplinskog postupka protiv odgovornih lica zbog nepridržavanja, odnosno neprimjenjivanja mjera zaštite od požara,
5. odgovorni su za organizaciju i sprovođenje mjera zaštite od požara u sektoru, odnosno službi,

6. upoznaju se sa Planom zaštite od požara, vrstom i rasporedom opreme i sredstvima za gašenje požara,
7. samoinicijativno ili po zahtjevu direktora, odnosno po nalogu nadležnih inspekcijskih ili upravnih organa preduzimaju mjere za otklanjanje nedostataka u sprovođenju mjera zaštite od požara,
8. upoznaju zaposlenike sektora i službi sa opasnostima i mjerama zaštite od požara, te sa odgovornostima zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara,
9. odgovorni su za održavanje opreme i sredstava za gašenje požara u ispravnom stanju, ako za to nije zaduženo posebno lice,
10. udaljavaju sa radnog mjesta zaposlenika koji i pored opomene, ne poštuju propisane mjere zaštite od požara o čemu je dužan neodložno obavjestiti nadležno lice u preduzeću,
11. obustavljaju rad na radnim mjestima kada primjeti neposrednu opasnost za život zaposlenika i imovine, od mogućnosti nastanka požara,
12. obavještavaju direktora preduzeća o potrebi hitnog preduzimanja mjera zaštite od požara, ako ih nije u mogućnosti sam uspješno preduzeti i sanirati,
13. u slučaju izbijanja požara pozivaju vatrogasnu jedinicu, a do njenog dolaska rukovode akcijama gašenja požara, te akcijom spašavanja ugroženih ljudi i sredstava,
14. u slučaju opasnosti ili nedostataka za izbijanje požara ili eksplozije, obustavljaju rad, otklanjanju uzroke, a ako to ne mogu, obavještavaju ovlaštene radnike zaštite od požara,
15. odgovorni su da sredstva zaštite od požara budu pristupačna i u ispravnom stanju i da se ne koriste u druge svrhe,
16. staraju se da se u radnim i pomoćnim prostorijama ne dozvoli upotreba rešoa i drugih grijnih tijela, koji mogu izazvati požar,
17. obavljaju i druge poslove iz oblasti zaštite od požara koje im povjeri direktor u preduzeću.

3. Poslovođa

Član 7.

Poslovođa ima sljedeća prava i dužnosti iz oblasti zaštite od požara:

1. upoznaje se sa planom zaštite od požara, vrstom i rasporedom opreme i sredstava za gašenje požara,
2. organizuje i sprovodi mjere zaštite od požara pri izvršenju poslova i zadataka za koje je zadužen,
3. brine se o čuvanju, stanju i kontroli aparata za početno gašenje požara, koji se nalaze u kancelarijskim, proizvodnim i skladišnim prostorijama,
4. stara se da se u radne i pomoćne prostorije ne unose plinske boce, zapaljive tečnosti (benzin, boje i lakovi, razrjeđivač i druge lako zapaljive tečnosti), ako to tehnološki proces ne zahtijeva,
5. da se plinske boce i zapaljive tečnosti sladište u za to određene metalne ormariće koji se nalaze izvan radnih i pomoćnih prostorija ili u namjenske prostore,
6. dužan je da zabrani pušenje, upotrebu otvorenog plamena i alata koji varniči na mjestima na kojima je to izričito zabranjeno,

7. dužan je da zabrani upotrebu sredstava i opreme za zaštitu od požara u druge svrhe, osim u one za koje su namijenjene,
8. prije početka rada provjerava da li su preduzete sve mjere zaštite od požara, a nakon završetka rada, odnosno završetka radnog vremena dužan je da obiđe radna mjesta kako bi se uvjerio da ne postoji opasnost od izbijanja požara,
9. odstranjuje i prijavljuje nemarno i neodgovorno ponašanje zaposlenika ili trećih lica ukoliko svojim ponašanjem mogu izazvati požar,
10. stara se da u radnim i pomoćnim prostorijama ne dozvoli upotrebu rešoa i drugih grijnih tijela,
11. organizuje i rukovodi gašenjem požara do dolaska vatrogasne jedinice.

Obustavlja rad u slučaju neposredne opasnosti od požara i eksplozije, otklanja uzroke ili obavljaštava odgovorne zaposlenike za zaštitu od požara.

4. Referent zadužen za provođenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara

Član 8.

1. rukovodi, koordinira i usmjerava rad na poslovima zaštite od požara,
2. radi, koordinira, organizuje izradu nacrtu opštih akata, kao i njegovih izmjena i dopuna iz oblasti protiv požarne zaštite,
3. podnosi prijavu za pokretanje disciplinskog postupka protiv zaposlenika za kojeg postoji osnovana sumnja da je počinio povredu radne obaveze iz oblasti zaštite od požara,
4. učestvuje u organizaciji i izradi programa teoretskog obrazovanja zaposlenika iz oblasti zaštite od požara,
5. organizuje i koordinira kontrolu i ispravnosti stanja protivpožarne opreme i uređaja, kao i kontrolu njihove primjene,
6. učestvuje u radu komisija za izradu planova, analiza, upustava, izvještaja i prijedloga o stanju protivpožarne zaštite,
7. vrši kontrolu primjene propisanih mjera zaštite od požara i ovlašten je da u svako doba izvrši pregled objekata i prostorija, te upozori odgovornog rukovodioca da zabrani rad na mjestima gdje prijete neposredna opasnost od požara,
8. učestvuje po potrebi u komisijama za utvrđivanje požara i eksplozije,
9. saraduje sa drugim stručnim službama u preduzeću i inspekcijskim organima po pitanjima protivpožarne zaštite.

4. Zaposlenici u Pumpnom postrojenju

Član 9.

Dežurni zaposlenik u Pumpnom postrojenju ima pravo i obavezu da:

1. pri preuzimanju smjene i u toku svoje smjene, vrše redovne obilaske objekta, radnih i pomoćnih prostorija i otklanja sve nedostatke u vezi protivpožarne zaštite koje primjeti, a koje može sam otkloniti,
2. dozvoljava ulazak zaposlenicima i van radnog vremena samo ako posjeduju pismeno odobrenje odgovornog rukovodioca,

3. po nalogu svog neposrednog rukovodioca i inspekcijskih organa otkloni nedostatke i poduzme druge mjere iz oblasti zaštite od požara,
4. sve uočene nedostatke iz zaštite od požara koje ne može sam otkloniti blagovremeno prijavi svom neposrednom rukovodiocu,
5. prisustvuje i preuzima sve mjere protivpožarne zaštite pri radu sa otvorenom vatrom u prostorijama,
6. preuzima sve mjere da radni prostor bude čist od otpadaka i nepotrebnog materijala i da se isti odlaže na za to predviđena mjesta,
7. obustavlja rad na radnim mjestima ako primjeti neposrednu opasnost od izbijanja požara ili eksplozije,
8. obezbjeđuje prohodnost vatrogasnih puteva i pristupačnost hidrantima, protivpožarnim apartima i opremi za gašenje požara i stara se da se aparati i oprema čuvaju od otuđenja i oštećenja,
9. učestvuje u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom, kao i otklanjanju posljedica elementarnih i drugih nepogoda,
10. ukoliko ocijeni da ne može lokalizovati požar odmah obavijesti vatrogasnu brigadu i direktora preduzeća,
11. pristupi gašenju požara malih razmjera,
12. brine se o čuvanju, stanju i kontroli aparata za početno gašenje požara, koji se nalaze u Pumpnoj stanici.

7. Zaposlenik na poslovima elektroodržavanja

Član 10.

Zaposlenik na poslovima elektroodržavanja električnih instalacija i uređaja je dužan da:

1. da se brine o ispravnosti elektroinstalacija i uređaja ne elektromotorni pogon i gromobramskih instalacija u objektima preduzeća,
2. vrši izmjenu neispravnih osigurača, prekidača, utičnica, kablova i otklanja ostale nedostatke, a koji bi mogli biti uzročnici požara,
3. obezbijedi da svi osigurači u poslovnim prostorijama budu odgovarajućeg strujnog opterećenja,
4. kontroliše stanje elektroinstalacija, opreme i uređaja i u slučaju preopterećenja interveniše u cilju sprječavanja većih kvarova i šteta,
5. upozna se sa rasporedom sredstava i opreme za gašenje požara i stalno provjerava njihovu ispravnost.

Član 11.

Svaki zaposlenik „Vodovod i kanalizacija“ d.d. Konjic ima pravo i dužnost:

1. da se prilikom stupanja na rad, odnosno raspoređivanja na novo radno mjesto upozna sa odredbama Pravilnika o zaštiti od požara,
2. da stekne obrazovanje iz zaštite od požara, koje mu odgovara prema programu obrazovanja zaposlenika iz zaštite od požara,
3. da bude upoznat sa mjestima gdje se nalazi najbliža protivpožarna oprema i sredstva,

4. da odbije raditi na poslovima i radnim zadacima na kojima postoji opasnost od nastupanja požara i eksplozije, ako nisu preduzete odgovarajuće mjere zaštite od požara,
5. da prijavi neposrednom ili drugom rukovodiocu svaku pojavu zbog koje bi mogao nastati požar ili eksplozija.

Član 12.

Svaki zaposlenik koji je zasnovao radni odnos u „Vodovod i kanalizacija“ d.d. Konjic dužan je da se iz oblasti zaštite od požara pridržava sljedećeg:

1. da sve preduzete poslove i radne zadatke izvršava po važećim tehničkim propisima i upustvima,
2. da izvršava odluke, naloge, instrukcije i upute iz zaštite od požara donijetih od strane organa, organizacija i ovlaštenih rukovodioca koji se donose, odnosno izdaju u skladu sa važećim zakonskim propisima i Pravilnikom,
3. da primjenjuje propise iz oblasti zaštite od požara,
4. da se pridržava svih oznaka upozorenja i upustava za zaštitu od požara,
5. da, u cilju unapređenja zaštite od požara, saraduje sa drugim zaposlenicima u preduzeću, saradnicima i drugim osobama koje su u poslovnim odnosima sa preduzećem,
6. da čim primjeti izbijanje požara, odmah pristupi njegovom gašenju upotrebom raspoloživih sredstava i opreme za gašenje požara,
7. da prisustvuje svim vježbama, seminarima, obukama i sl., iz oblasti zaštite od požara, koje organizuje preduzeće,
8. da po napuštanju radne prostorije, obavezno isključi sve izvore zbog kojih može doći do požarnih eksplozija.

Član 13.

Zaposlenik disciplinski odgovara ako svojom krivnjom ne izvršava ili na drugi način krši obaveze iz zaštite od požara koje su utvrđene Zakonom, ovim Pravilnikom ili odlukom Nadzornog odbora.

Član 14.

Bliže odredbe o pravima i obavezama zaposlenika iz protivpožarne zaštite utvrdiće se planom zaštite od požara i operativno taktičkim planom gašenja požara.

IV – UNUTRAŠNJA KONTROLA

Član 15.

Staranje na sprovođenju propisanih mjera zaštite od požara u preduzeću vrši direktor, odnosno rukovodioci službi, referent zadužen za provođenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara, električari, zaposlenici na Pumpnom postrojenju i drugi zaposlenici čije su obaveze i odgovornosti utvrđene operativnim planom i taktičko – operativnim planom (u daljem tekstu: odgovorni zaposlenici zaštite od požara).

Član 16.

Kada odgovorni zaposlenik zaštite od požara utvrdi ili na bilo koji način sazna za povredu propisanih mjera zaštite od požara, dužan je odmah, na licu mjesta, izdati usmeni nalog i upustva za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Odgovorni zaposlenik zaštite od požara dužan je da nadgleda izvršenje datog naloga.

Ukoliko zaposlenik nije u mogućnosti da sam otkloni nedostatak, odgovorni zaposlenik zaštite od požara zatražit će to od njegovog neposrednog rukovodioca, koji je dužan da organizuje izvršenje naloga uz prisustvo zaposlenika koji je izdao nalog.

Član 17.

Odgovorni zaposlenik zaštite od požara kada utvrdi nedostatak koji predstavlja težu povredu propisa i mjera zaštite od požara, naročito na mjestima povećane opasnosti od izbijanja požara dužan je da na licu mjesta, izda pismeni nalog zaposleniku i njegovom neposrednom rukovodiocu da se nedostatak otkloni u najkraćem roku i podnese prijavu za pokretanje disciplinske odgovornosti, zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara.

Zaposlenik i njegov neposredni rukovodilac, dužni su da u najkraćem roku izvrše nalog.

Član 18.

U slučaju potrebe odgovorno lice zaštite od požara izdaće pismeni nalog o obustavi rada na određenom radnom mjestu ili organizacionoj jedinici dok se ne otklone opasnosti od požara.

O izdavanju naloga o obustavi rada izvještava šefa radne jedinice.

Ukoliko je obustavu naredio šef radne jedinice ili tehnički direktor – rukovodilac tehničke službe, isti je dužan o tome obavjestiti direktora i zaposlenika na zaštiti od požara.

Pismeni nalog o obustavi izdaje se u vidu zapisnika koji se uručuje zaposleniku i njegovom neposrednom rukovodiocu.

Član 19.

Odgovorni zaposlenici zaštite od požara odgovorni su za objektivnu procjenu nedostataka u sprovođenju mjera i propisa zaštite od požara, a naročito kada je u pitanju nalog za obustavu rada na radnom mjestu ili organizacionoj jedinici.

V – DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

Član 20.

Zaposlenik koji na radu ne primjenjuje mjere zaštite od požara i koji se ne pridržava utvrđenih upustava za siguran rad sa stanovišta zaštite od požara, te koji ne izvršava poslove i zadatke utvrđene ovim Pravilnikom i drugim opštim aktima u vezi sa zaštitom od požara ili drugim opštim aktima čini težu povredu radne obaveze.

Član 21.

Postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara regulisan je Pravilnikom o radnim odnosima.

VI – OBRAZOVANJE I PROVJERA ZNANJA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 22.

Pod obrazovanjem u smislu ovog Pravilnika, smatra se organiziranje i sprovođenje aktivnosti preko kojih zaposlenici stiču znanje i iskustva za zaštitu od požara, kao i vještinu gašenja požara.

Svaki zaposlenik dužan je da savlada obrazovne programe, utvrđene Programom obrazovanja.

Član 23.

Obrazovanje zaposlenika sprovodi se prema Programu, u sljedećim slučajevima:

1. pri stupanju na rad,
2. kod rasporeda na drugo radno mjesto, ako se u odnosu na njegovo dosadašnje radno mjesto razlikuju mjere zaštite od požara,
3. u toku rada zaposlenika u „Vodovod i kanalizacija“ d.d. Konjic,
4. u okviru programa stručnog osposobljavanja zaposlenika.

Član 24.

Program obrazovanja zaposlenika iz oblasti zaštite od požara obuhvata sticanje teoretskog i praktičnog znanja o:

1. opštim opasnostima od požara na elektroenergetskim instalacijama, objektima i postrojenjima,
2. opštim i specifičnim opasnostima od požara vezanim uz pojedina radna mjesta,
3. mjerama i normativima zaštite od požara po važećim propisima koji se primjenjuju pri izvršavanju poslova i radnih zadataka,
4. sadržaju Pravilnika o zaštiti od požara,
5. pravima, dužnostima i odgovornostima zaposlenika u sprovođenju zaštite od požara,
6. dužnostima i načinu ponašanja zaposlenika u slučaju izbijanja požara,
7. upotreba vatrogasnih aparata za početno gašenje požara,
8. upotreba vanjskih i unutrašnjih hidranata.

Član 25.

Sadržaj Programa obrazovanja utvrđuje se na bazi neposrednog opažanja izvora opasnosti od požara i mjerama zaštite naznačenih u tehničkim i drugim zakonskim propisima, normativima i standardima, te na osnovu opštih akata preduzeća.

Član 26.

Poslije sprovedenog obrazovanja iz zaštite od požara mora se provesti postupak provjere osposobljenosti zaposlenika iz zaštite od požara iz teoretskog i praktičnog dijela nastave.

„Vodovod i kanalizacija“ d.d. Konjic je dužno da najmanje jednom godišnje vrši provjeru znanja zaposlenika iz prethodnog stava, o čemu mora postojati uredna dokumentacija, koju vodi zaposlenik zaštite na radu i protiv požarne zaštite.

Član 27.

Zaposlenik koji ne zadovolji pri provjeri znanja dužan je da naknadno savlada nastavne programe predviđene programom obrazovanja.

„Vodovod i kanalizacija“ d.d. Konjic je dužno da organizuje ponovnu provjeru znanja u roku koji ne može biti kraći od 15. dana niti duži od 45. dana od izvršene prethodne provjere.

Ako zaposlenik ne zadovolji i kod ponovne provjere znanja smatra se da ne ispunjava uslove za nastavak rada n aposlovima i radnim zadacima.

Član 28.

O provedenom obrazovanju zaposlenik na zaštiti od požara vodi odgovarajuću evidenciju i dokumentaciju.

VII – DOJAVA POŽARA I POSTUPAK U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

1. Način dojava o objave požara

Član 29.

Sredstva za dojavu požara u „Vodovod i kanalizacija“ d.d. Konjic su telefoni, obični i mobilni.

Uz svaki postavljeni telefon sa direktnom linijom u preduzeću treba se postaviti tablica sa trajno obilježenim brojevima telefona:

1. Vatrogasna služba – 123
2. Policija - 122
3. Hitna medicinska pomoć – 124

Član 30.

Zaposlenik koji prvi primjeti požar dužan je da pristupi gašenju istog svim raspoloživim sredstvima. Kada zaposlenik primjeti da ne može sam ugasiti požar obavezan je pozvati u pomoć zaposlenike sa najbližih mjesta rada i bez odlaganja o pojavi požara izvijestiti najbližeg rukovodnog zaposlenika, odnosno izvršiti dojavu požara preko najbližeg telefona ili neposredno lično, vatrogasnoj jedinici.

VIII – OPREMA I SREDSTVA ZA GAŠENJE POŽARA

Član 31.

U svrhu gašenja požara u svim organizacionim jedinicama preduzeća stoji na raspolaganju ručni prenosni aparati za gašenje požara i vanjska hidrantska mreža.

Broj i tip vatrogasnih aparata i druge opreme i uređaja za gašenje požara određuju se prema opasnostima od požara na radnom mjestu ili prostoriji, odnosno, zavisno od požarnog opterećenja objekta.

1. Aparati za početno gašenje požara

Član 32.

Broj, tip i raspored aparata za početno gašenje požara dati su u planu i upustvu zaštite od požara.

Član 33.

Radi što boljeg korištenje aparata za početno gašenje požara potrebno je pridržavati se sljedećih pravila:

1. vatrogasni aparati trebaju biti postavljeni na naznačenim pristupačnim mjestima i na visini od poda do najviše 1,5 m,
2. na svakom aparatu za početno gašenje požara treba biti postavljena kontrolna tablica sa podacima o punjenju i kontroli sa datumom i potpisom ovlaštenog lica koje je vršilo kontrolu i punjenje,
3. kod gašenja požara pri vjetru potrebno je mlaz upraviti niz vjetar,
4. pri gašenju površinskih požara oblak suhog praha treba da u najkraćem roku prekrije cijelu površinu,
5. uvijek gasiti žarište požara, a ne plamen, a gašenje započinjati s jednog kraja požara prema drugom kraju u cik-cak liniji i to niz vjetar,
6. kod gašenja visokih predmeta gasi se odozdo prema gore u uzlanoj cik-cak liniji.

Član 34.

Akcijom gašenja požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara do dolaska pozvane vatrogasne jedinice u pomoći rukovodi neposredni rukovodilac koji se zatekao na mjestu izbijanja požara.

Član 35.

Zaposlenik koji rukovodi akcijom gašenja požara ovlašten je:

1. da svim licima koja ne učestvuju u gašenju požara zabrani ili spriječi pristup u blizini mjesta požara, a naročito da spriječi pristup nepozvanim ili nepoznatim licima, kao i saobraćaj u blizini mjesta požara,
2. da naredi prekid napajanja električnom energijom, kao i odstranjivanja zapaljivih materijala koji mogu izazvati širenje požara,
3. da pozove sve zaposlenike preduzeća i naredi im upotrebu svih raspoloživih sredstava i opreme za gašenje požara,
4. da naredi evakuaciju i uklanjanje stvari iz susjednih prostorija koje su ugrožene požarom, te da preduzme sve mjere za obezbjeđenje stvari koje su evakuisane,
5. nasilno otvori zaključani objekat ili prostoriju radi gašenja požara, spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Član 36.

Neodazivanje na poziv za gašenje požara, izbjegavanje obaveznog učešća u gašenju požara i spašavanja ljudi i materijalnih dobara predstavlja težu povredu radne dužnosti.

2. Postupak nakon gašenja požara

Član 37.

Nakon gašenja požara rukovodilac akcije požara preduzima sljedeće mjere:

1. na mjestu požara osigurava dežurstvo u vremenu potrebnom za spriječavanje ponovnog izbijanja požara sa zgorišta,
2. ako je požar ugašen u toku noći, dežurstvo treba da traje sve do početka radnog vremena,
3. dežurni na mjestu požara treba da su opremljeni potrebnom vatrogasnom opremom i sredstvima za gašenje požara,
4. preduzima sve mjere da se sačuvaju tragovi izvora i uzroka požara.

Član 38.

Oprema i sredstva za gašenje požara trebaju se povremeno ispitivati u rokovima određenim važećim propisima ili prema upustvima proizvođača od strane za to ovlaštenih stručnih organizacija.

S obzirom na ograničene mogućnosti ručnih sredstava za gašenje požara oni se trebaju upotrijebiti odmah po izbijanju požara.

Požar se sa ručnim aparatima gasi mirno i isti treba gasiti sa dva ili više aparata.

IX - HIDRANTI I HIDRANSKA MREŽA

Član 39.

U svrhu pravilnog korištenja hidranata potrebno je pridržavati se sljedećih pravila:

1. svi hidranti trebaju biti obilježeni znakom „H“,
2. podzemni hidranti trebaju biti osigurani poklopcem, zidnim odgovarajućim ormarima,
3. svaki zidni hidrant treba biti kompletan sa 1 do 2 kotura vatrogasnih crijeva dužine 15 m, promjera 52 mm i mlaznicom ,
4. pristup hidrantima treba biti stalno slobodan,
5. hidrantska mreža sa hidrantskim priključcima i pripadajućim uređajima i armaturom se treba ispitivati i kontrolisati svakih šest mjeseci,
6. ako se kontrolom utvrdi da hidrant nije upotrebljiv treba se odmah osposobiti ili zamijeniti,
7. u objektima u kojima je predviđen sistem za dojavu i gašenje požara, hidrantska mreža, uređaju za kontrolu i zaštitno djelovanje i uređaji za spriječavanje i širenje požara, potrebno je obezbijediti njihovu ispravnost i funkcionalnost, kao i njihovo redovno ispitivanje prema upustvu proizvođača, a najmanje jednom u šest mjeseci, o čemu se treba voditi uredna dokumentacija.

X – RADNE I SKLADIŠNE PROSTORIJE

Član 40.

Zapaljive materije mogu se držati i uskladištavati samo u objektima koji su za to podešeni ili preuređeni u skladu sa tehničkim i drugim propisima.

Član 41.

U svakim kancelarijskim, proizvodnim i skladišnim prostorijama zabranjena je upotreba rešoa, peći i grijalica sa otvorenim plamenom.

Nije dozvoljeno bilo kakvo paljenje vatre u improvizovanim buradima ili u zatvorenom prostoru.

Član 42.

Zaposlenicima u proizvodnim i skladišnim prostorima zabranjuje se:

1. pranje dijelova strojeva ili čišćenje za zapaljivim tekućinama u većim količinama, ukoliko nisu poduzete sve preventivne mjere zaštite od požara,
2. smještaj drvene građe, sanduka i druge zapaljive ambalaže na mjestima koja za to nisu namijenjena,
3. smještaj boca sa komprimiranim gasovima više nego što je potrebno za dnevni rad.

XI - POSLOVI ZAVARIVANJA I LETOVANJA

Član 43.

Zavarivanje i letovanje gdje postoji povećana opasnost od požara i eksplozije, može se obavljati samo u onim slučajevima, kada se ne može obavljati izvan prostorije.

Član 44.

Ukoliko se zavarivanje i letovanje obavlja u zatvorenom prostoru, treba učiniti sljedeće:

1. obezbijediti odgovarajuću ventilaciju, odnosno utvrditi da u prostoru gdje se treba izvršiti zavarivanje ne postoji koncentracija eksplozivnih smjesa i gasova sa vazduhom,
2. sve zapaljive i eksplozivne materijale ukloniti iz prostorije.

Član 45.

Za obavljanje radova na lemljenju moraju se upotrebljavati samo ispravne lemile, a njihovo odlaganje može se vršiti samo na odgovarajuću negorivu podlogu.

XII - ELEKTRIČNE INSTALACIJE

Član 46.

Zabranjena je upotreba krpljenih, neispravnih ili predimenzionalnih električnih osigurača.

Tipovi osigurača i automatske sklopke moraju biti odgovarajući i tako dimezionirani da ne postoji mogućnost pregrijavanja vodova.

Kraj svakog osigurača i sklopke trebaju biti postavljene oznake kojem strujnu krugu pripada osigurač i sklopka.

Član 47.

Pored internih redovnih pregleda, koje vrši dežurni električar obavezna su periodična ispitivanja i pregled elektroinstalacija, rasvjete, elektromotornog razvoda i gromobranske instalacije, a koje vrši ovlaštena stručna organizacija.

Član 48.

Radna uputstva koja sadržavaju mjere zaštite od požara (za električne, ventilacione, gromobranske, toplotne i druge instalacije i uređaje, zapaljive materije i upotrebu otvorenog plamena) za sve jedinice ili dijelove službi i sektora gdje postoji opasnost od izbijanja požara, sa bližom razradom obaveza u pogledu kontrole i sprovođenja propisa iz oblasti protiv požarne zaštite donose se posebno za svaki dio preduzeća.

Radna uputstva iz prethodnog stava donose rukovodioci sa zaposlenikom zaduženim za HTZ i PPZ, a na prijedlog direktora preduzeća.

XIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49.

Izmjene i dopune Pravilnika o zaštiti od požara vrši se po postupku i na način koji je utvrđen procedurom kojom je isti i donesen.

Član 50.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Broj:01-44-5/10

Konjic, 05.02.2010.god.

**PREDSJEDNIK
NADZORNOG ODBORA**

Mirza Kevrić dipl.ing.arh.